

บทบาทของการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ต่อกระบวนการตัดสินใจทางบัญชี ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

The Role of Big Data Analytics in Accounting Decision-Making Processes in the Digital Economy Era

ศิริวัลย์ จันทร์แก้ว¹, สุภาณี อินทน์จันทร์², สุนิพันธ์ ศรีสุพจนานนท์³

¹สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี, มหาวิทยาลัยธนบุรี, siriwan_ac@thonburi-u.ac.th

²สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี, มหาวิทยาลัยธนบุรี, supanee_injun@hotmail.com

³สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจดิจิทัล คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธนบุรี, suniphon@thonburi-u.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการใช้การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ในงานบัญชี ศึกษาลักษณะของกระบวนการตัดสินใจทางบัญชี และวิเคราะห์บทบาทของการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจทางบัญชีในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรในองค์กรธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับงานบัญชี การเงิน และการตัดสินใจทางบัญชี จำนวน 150 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า ระดับการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ขององค์กรธุรกิจโดยรวมอยู่ในระดับสูง (Mean = 3.609, S.D. = 0.596) และกระบวนการตัดสินใจทางบัญชีอยู่ในระดับสูงมาก (Mean = 4.213, S.D. = 0.425) ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณพบว่า การใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล ($B = .188, p = .007$) การนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการตัดสินใจ ($B = .249, p < .001$) และความพร้อมด้านข้อมูล ($B = .143, p = .005$) มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจทางบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยตัวแปรทั้งหมดมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเป็นบวก ซึ่งสะท้อนถึงความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน โมเดลมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 14.256, p < .001$) และสามารถอธิบายความแปรปรวนของกระบวนการตัดสินใจทางบัญชีได้ร้อยละ 22.7 ($R^2 = 0.227$)

ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่มีความเกี่ยวข้องกับการยกระดับคุณภาพของกระบวนการตัดสินใจทางบัญชี โดยเฉพาะด้านความเป็นระบบ ความรอบคอบ และความโปร่งใส ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการวิเคราะห์ข้อมูลในงานบัญชีขององค์กรธุรกิจในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

คำหลัก: การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่, การตัดสินใจทางบัญชี, เศรษฐกิจดิจิทัล

Abstract

This study aimed to examine the level of big data analytics usage in accounting practices, to investigate the characteristics of accounting decision-making processes, and to analyze the role of big data analytics in accounting decision-making in the digital economy era. A quantitative research approach was employed using a survey design. The sample consisted of 150 professionals involved in accounting, finance, and accounting-related decision-making in business organizations. Data were collected through a structured questionnaire and analyzed using descriptive statistics and multiple linear regression analysis.

The results indicated that the overall level of big data analytics usage was high ($M = 3.609$, $SD = 0.596$), while accounting decision-making processes were at a very high level ($M = 4.213$, $SD = 0.425$). The results of multiple linear regression analysis revealed that the use of data analytics tools ($B = .188$, $p = .007$), the application of analytical results in decision-making ($B = .249$, $p < .001$), and data readiness ($B = .143$, $p = .005$) had statistically significant effects on accounting decision-making. All predictors showed positive regression coefficients, indicating relationships in the same direction. The regression model was statistically significant ($F = 14.256$, $p < .001$) and explained 22.7% of the variance in accounting decision-making ($R^2 = 0.227$).

The findings suggest that big data analytics is associated with the enhancement of accounting decision-making quality, particularly in terms of systematic processes, prudence, and transparency. These results provide useful implications for organizations in developing effective applications of data analytics technologies in accounting practices within the digital economy context.

Keywords: Big Data Analytics, Accounting Decision-Making, Digital Economy.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจดิจิทัลส่งผลให้องค์กรธุรกิจต้องดำเนินงานท่ามกลางข้อมูลจำนวนมากจากหลากหลายแหล่ง ไม่ว่าจะเป็นระบบบัญชีและการเงิน (AIS/ERP) ธุรกิจออนไลน์ แพลตฟอร์มดิจิทัล ตลอดจนข้อมูลเชิงพฤติกรรมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สถานการณ์ดังกล่าวทำให้ “การตัดสินใจทางบัญชี” จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลที่มีความทันเวลา ตรวจสอบได้ และมีคุณภาพมากขึ้น ทั้งในมิติของความ

ถูกต้อง ความเป็นระบบ และความโปร่งใส อย่างไรก็ตาม ภาพรวมการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลของภาคธุรกิจ ยังสะท้อนความแตกต่างของระดับความพร้อม โดยเฉพาะในกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่ยังเผชิญข้อจำกัดด้านทักษะ โครงสร้างข้อมูล และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ [ETDA], 2566) ในทางปฏิบัติ แม้องค์กรจำนวนมากไม่น้อยจะมีข้อมูลอยู่แล้ว แต่ยังไม่สามารถแปลงข้อมูลดังกล่าวให้เป็นสารสนเทศเชิงลึกที่นำไปใช้สนับสนุนการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประเด็นนี้มีนัยสำคัญต่อสายงานบัญชี เนื่องจากงานบัญชีทำหน้าที่เป็นฐานข้อมูลหลักขององค์กรในการวางแผน ควบคุม ติดตามผล และประกอบการตัดสินใจ หากองค์กรขาดความพร้อมด้านข้อมูล ใช้ข้อมูลไม่เป็นระบบ หรือไม่สมารถนำข้อมูลเชิงวิเคราะห์มาประกอบการตัดสินใจได้ ย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพการตัดสินใจทางบัญชีและความน่าเชื่อถือของการบริหารจัดการโดยรวม (Galbraith, 1974) งานวิจัยที่ผ่านมาได้ชี้ให้เห็นว่า การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics: BDA) และความสามารถด้านการวิเคราะห์ข้อมูล มีบทบาทสำคัญในการยกระดับคุณภาพการตัดสินใจขององค์กร โดยเฉพาะเมื่อองค์กรสามารถใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างข้อมูลเชิงลึกและนำผลการวิเคราะห์ไปใช้จริงในกระบวนการตัดสินใจ (Li et al., 2022; Chatterjee et al., 2023)

เมื่อพิจารณาในมุมของงานบัญชีและระบบสารสนเทศภายในองค์กร งานวิจัยยังเสนอว่าองค์กรที่มีกลยุทธ์ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลที่ชัดเจนมีแนวโน้มที่จะมีคุณภาพสารสนเทศภายในที่ดีขึ้น ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจทางบัญชี (Lem, 2024) แนวคิดดังกล่าวสามารถอธิบายได้ผ่านกรอบทฤษฎีสำคัญ ได้แก่ ทฤษฎีการใช้ประโยชน์ของข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ (Decision Usefulness Theory) ที่ชี้ว่าข้อมูลทางบัญชีควรเอื้อต่อการตัดสินใจ และทฤษฎีการประมวลผลข้อมูลขององค์กร (Information Processing Theory) ที่อธิบายว่าเมื่อสภาพแวดล้อมมีความซับซ้อนเพิ่มขึ้น องค์กรจำเป็นต้องเพิ่มขีดความสามารถในการประมวลผลข้อมูลเพื่อรองรับการตัดสินใจที่เหมาะสม (Beaver, 1998; Galbraith, 1974) แม้งานวิจัยในต่างประเทศจะสะท้อนบทบาทเชิงบวกของการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ต่อการตัดสินใจ แต่ยังมีช่องว่างการศึกษาในบริบทขององค์กรธุรกิจไทย โดยเฉพาะในประเด็นระดับการใช้การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ในงานบัญชี ลักษณะของกระบวนการตัดสินใจทางบัญชี และมิติของการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ที่เป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญต่อการตัดสินใจ ดังนั้น งานวิจัยเรื่อง “บทบาทของการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ต่อกระบวนการตัดสินใจทางบัญชีในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล” จึงมีความสำคัญทั้งเชิงวิชาการและเชิงปฏิบัติ ในการช่วยอธิบายความสัมพันธ์ดังกล่าวอย่างเป็นระบบและเชิงประจักษ์ พร้อมทั้งเสนอแนวทางการยกระดับการใช้ข้อมูลเชิงวิเคราะห์ให้เกิดผลจริงในการตัดสินใจขององค์กร (Chatterjee et al., 2023; Lem, 2024; Li et al., 2022; สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ [ETDA], 2566)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการใช้การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ในงานบัญชีขององค์กรธุรกิจในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล
2. เพื่อศึกษาลักษณะของกระบวนการตัดสินใจทางบัญชีขององค์กรธุรกิจในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล
3. เพื่อวิเคราะห์บทบาทของการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจทางบัญชีในเศรษฐกิจดิจิทัล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบระดับการใช้การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ในงานบัญชีขององค์กรธุรกิจในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล
2. ทำให้ทราบลักษณะของกระบวนการตัดสินใจทางบัญชีขององค์กรธุรกิจในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล
3. ทำให้ทราบบทบาทของการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจทางบัญชีในเศรษฐกิจดิจิทัล
4. ใช้เป็นข้อมูลประกอบทางวิชาการและเชิงปฏิบัติสำหรับการพิจารณาแนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการวิเคราะห์ข้อมูลในงานบัญชีขององค์กรธุรกิจ

กรอบแนวคิด

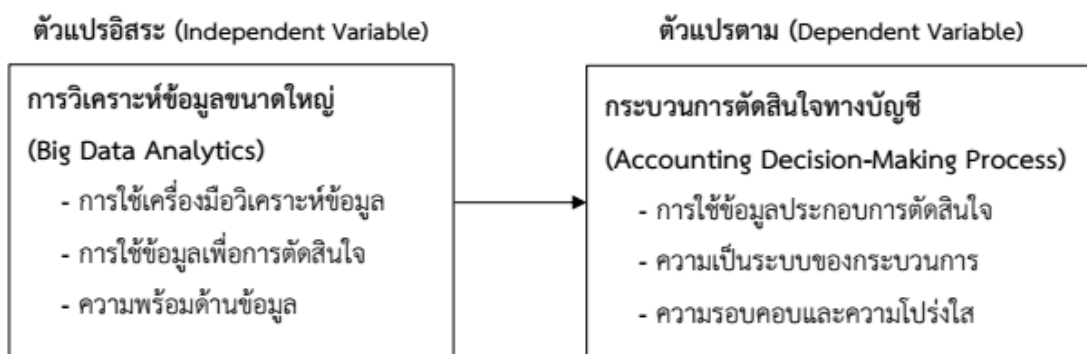
การศึกษารอบแนวคิดของการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ต่อกระบวนการตัดสินใจทางบัญชีในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล พัฒนารอบแนวคิดบนพื้นฐานของแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ทฤษฎีการใช้ประโยชน์ของข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ (Decision Usefulness Theory)
ทฤษฎีนี้อธิบายว่า ข้อมูลทางบัญชีที่มีคุณภาพควรมีความเกี่ยวข้อง ความน่าเชื่อถือ และความทันเวลา เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้ใช้ข้อมูล (Beaver, 1998) ในบริบทเศรษฐกิจดิจิทัล การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ช่วยเพิ่มคุณค่าเชิงการใช้ประโยชน์ของข้อมูล โดยทำให้องค์กรสามารถแปลงข้อมูลจำนวนมากเป็นสารสนเทศเชิงลึกที่นำไปใช้ตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Li et al., 2022; Chatterjee et al., 2023)
2. ทฤษฎีการประมวลผลข้อมูลขององค์กร (Information Processing Theory)
ทฤษฎีนี้อธิบายว่า เมื่อสภาพแวดล้อมมีความซับซ้อนและไม่แน่นอนเพิ่มขึ้น องค์กรจำเป็นต้องพัฒนาขีดความสามารถในการประมวลผลข้อมูลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ (Galbraith, 1974) การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่จึงเป็นกลไกสำคัญในการเสริมศักยภาพการจัดการข้อมูล ซึ่งช่วยยกระดับคุณภาพและความเป็นระบบของกระบวนการตัดสินใจทางบัญชี (Lem, 2024)

3. แนวคิดความสามารถด้านการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics Capability)

แนวคิดนี้เน้นองค์ประกอบหลัก ได้แก่ ความพร้อมด้านข้อมูล การใช้เครื่องมือวิเคราะห์ และการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการตัดสินใจ ซึ่งสะท้อนความสามารถขององค์กรในการเปลี่ยนข้อมูลให้เป็นสารสนเทศที่ใช้ประโยชน์ได้จริง งานวิจัยล่าสุดชี้ว่า ความสามารถด้านการวิเคราะห์ข้อมูลที่สูงช่วยเพิ่มความแม่นยำ ความโปร่งใส และประสิทธิผลของการตัดสินใจ (Li et al., 2022; Lem, 2024)

จากการสังเคราะห์แนวคิดการใช้ประโยชน์ของข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ แนวคิดการประมวลผลข้อมูลขององค์กร และแนวคิดความสามารถด้านการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ ผู้วิจัยได้พัฒนารอบแนวคิดการวิจัยดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

(พัฒนาโดยผู้วิจัยจาก Beaver, 1998; Galbraith, 1974; Li et al., 2022; Chatterjee et al., 2023; Lem, 2024)

สมมติฐานการวิจัย

จากกรอบแนวคิดข้างต้น สามารถกำหนดสมมติฐานการวิจัยได้ดังนี้

สมมติฐานหลัก

H1: การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจทางบัญชีในยุคเศรษฐกิจดิจิทัลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้การวิเคราะห์ที่มีความชัดเจนในระดับมิติย่อยของตัวแปรอิสระ งานวิจัยนี้จึงกำหนดสมมติฐานย่อย ดังต่อไปนี้

สมมติฐานย่อย

H1.1: การใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลมีผลต่อกระบวนการตัดสินใจทางบัญชี

H1.2: การนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการตัดสินใจมีผลต่อกระบวนการตัดสินใจทางบัญชี

H1.3: ความพร้อมด้านข้อมูลมีผลต่อกระบวนการตัดสินใจทางบัญชี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาบทบาทของการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจทางบัญชีในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติอนุมาน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรในองค์กรธุรกิจที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานบัญชีการเงิน และการตัดสินใจทางบัญชี เช่น นักบัญชี สมุห์บัญชี ผู้จัดการฝ่ายบัญชีหรือการเงิน และผู้บริหาร กลุ่มตัวอย่างได้จากการเลือกแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Non-probability Sampling) โดยใช้วิธีการเลือกแบบสะดวก (Convenience Sampling) ร่วมกับการคัดกรอง (Screening) ผู้ตอบแบบสอบถามให้มีคุณสมบัติ ได้แก่ มีประสบการณ์ด้านบัญชีหรือการตัดสินใจทางบัญชี และมีการใช้ข้อมูลหรือระบบสารสนเทศทางบัญชีในการปฏิบัติงาน

ขนาดกลุ่มตัวอย่างกำหนดตามเกณฑ์ของ Hair et al. (2019) ที่เสนอให้มีจำนวนไม่น้อยกว่า $50 + 8m$ โดยงานวิจัยนี้มีตัวแปรอิสระ 3 ตัว จึงมีขนาดขั้นต่ำเท่ากับ 74 คน อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 150 คน เพื่อเพิ่มความแม่นยำและความน่าเชื่อถือของผลการวิเคราะห์

3. เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Item-Objective Congruence Index) อยู่ในช่วง 0.67-1.00 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 0.5 (Rovinelli & Hambleton, 1976) และได้ทดสอบความเชื่อมั่นด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha) พบว่า อยู่ในช่วง 0.811-0.953 ซึ่งมีค่ามากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 0.7 (Nunnally, 1978) โดยแบ่งสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไปของกิจการ จำนวนรวมทั้งสิ้น 7 ข้อ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ (1) การใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล (2) การนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจ และ (3) ความพร้อมด้านข้อมูล รวมจำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 3 กระบวนการตัดสินใจทางบัญชี ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ (1) การใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ (2) ความเป็นระบบของกระบวนการตัดสินใจ และ (3) ความรอบคอบและความโปร่งใสในการตัดสินใจ รวมจำนวน 15 ข้อ

ข้อคำถามในตอนต้นที่ 2 และ 3 ใช้มาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert's scale) จำนวน 5 ระดับ แปลผลค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของ Best (1977) และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามทั้งรูปแบบแบบสอบถามออนไลน์และแบบสอบถามเอกสาร โดยเก็บข้อมูลในช่วงเดือนสิงหาคม ถึง ตุลาคม พ.ศ. 2568 จากกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านเกณฑ์การคัดกรอง

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น

สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและระดับของตัวแปรที่ศึกษา

สถิติอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) เพื่อทดสอบอิทธิพลของตัวแปรอิสระทั้ง 3 ด้านที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจทางบัญชี โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และ .01 และพิจารณาทิศทางความสัมพันธ์จากค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (B)

ผลการวิจัย

1. จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 150 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.33 โดยดำรงตำแหน่งนักบัญชีหรือเจ้าหน้าที่บัญชีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.67 ผู้ตอบส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 25-34 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.33 และมีประสบการณ์ทำงานด้านบัญชีหรือการเงิน 1-6 ปีเป็นสัดส่วนสูง ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างครอบคลุมหลากหลายประเภทธุรกิจ โดยภาคการผลิตมีสัดส่วนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 34.00 และส่วนใหญ่อยู่ในองค์กรขนาด 50-199 คน คิดเป็นร้อยละ 35.33

2. ระดับการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics)

ผลการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) (N = 150)

การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับ
1. การนำผลการวิเคราะห์ที่ใช้ในการตัดสินใจ	3.751	0.606	สูง
2. การใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล	3.559	0.570	สูง
3. ความพร้อมด้านข้อมูล	3.517	0.611	สูง
รวม	3.609	0.596	สูง

จากตาราง 1 พบว่า ระดับการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่โดยรวมของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับสูง (Mean = 3.609, S.D. = 0.596) เมื่อพิจารณารายมิติ พบว่า การนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (Mean = 3.751, S.D. = 0.606) รองลงมาคือ การใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล (Mean = 3.559, S.D. = 0.570) และความพร้อมด้านข้อมูล (Mean = 3.517, S.D. = 0.611) ตามลำดับ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าองค์กรธุรกิจให้ความสำคัญกับการใช้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการสนับสนุนการตัดสินใจทางบัญชี แม้ว่าความพร้อมด้านข้อมูลและเครื่องมืออาจยังมีข้อจำกัดในบางประเด็น

3. ระดับกระบวนการตัดสินใจทางบัญชี

ผลการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของกระบวนการตัดสินใจทางบัญชี ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของกระบวนการตัดสินใจทางบัญชี (N = 150)

กระบวนการตัดสินใจทางบัญชี	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับ
1. ความรอบคอบและความโปร่งใสในการตัดสินใจ	4.220	0.478	สูงมาก
2. ความเป็นระบบของกระบวนการตัดสินใจ	4.211	0.430	สูงมาก
3. การใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ	4.208	0.458	สูงมาก
รวม	4.213	0.425	สูงมาก

จากตาราง 2 พบว่า ระดับกระบวนการตัดสินใจทางบัญชีของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับสูงมาก (Mean = 4.213, S.D. = 0.425) เมื่อพิจารณารายมิติ พบว่า ความรอบคอบและความโปร่งใสในการตัดสินใจมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (Mean = 4.220, S.D. = 0.478) รองลงมาคือ ความเป็นระบบของกระบวนการตัดสินใจ (Mean = 4.211, S.D. = 0.430) และการใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ (Mean = 4.208, S.D. = 0.458) ตามลำดับ สะท้อนให้เห็นว่าองค์กรธุรกิจให้ความสำคัญกับการตัดสินใจทางบัญชีที่มีความเป็นระบบตรวจสอบได้ และยึดหลักข้อมูลเป็นสำคัญ

4. การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regression) เพื่อทดสอบผลของการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ทั้งสามด้านที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจทางบัญชี โดยพิจารณาระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และ .01 ดังผลที่แสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณของการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจทางบัญชี (N = 150)

ตัวแปรพยากรณ์	B	SE	t	p-value
ค่าคงที่ (Constant)	1.004	.214	4.695	.001
การใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล	.188	.056	3.343	.007
การนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการตัดสินใจ	.249	.058	4.309	< .001
ความพร้อมด้านข้อมูล	.143	.051	2.803	.005

$R^2 = 0.227$, Adjusted $R^2 = 0.211$, $F = 14.256$, $p < .001$

หมายเหตุ: รายงานค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยแบบไม่มาตรฐาน (B) โดยพิจารณาระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และ .01

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์พบว่า โมเดลการถดถอยมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 14.256$, $p < .001$) และสามารถอธิบายความแปรปรวนของกระบวนการตัดสินใจทางบัญชีได้ร้อยละ 22.7 ($R^2 = 0.227$) แม้ว่าค่า R^2 จะอยู่ในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตาม สำหรับงานวิจัยด้านพฤติกรรมและการตัดสินใจทางธุรกิจ ค่าในระดับดังกล่าวถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ เมื่อพิจารณารายตัวแปร พบว่า การใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล ($B = .188$, $p = .007$) และความพร้อมด้านข้อมูล ($B = .143$, $p = .005$) มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจทางบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ขณะที่การนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการตัดสินใจ ($B = .249$, $p < .001$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยตัวแปรทั้งหมดมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเป็นบวก ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน และตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยสูงที่สุดคือการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการตัดสินใจ

ผู้วิจัยได้จัดทำสรุปผลการทดสอบสมมติฐานจากการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ
 ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐาน	รายละเอียดสมมติฐาน	สถิติที่ใช้	ผลการทดสอบ
H1	การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจทางบัญชี	Multiple Linear Regression	ยอมรับ
H1.1	การใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลมีผลต่อกระบวนการตัดสินใจทางบัญชี	Multiple Linear Regression	ยอมรับ
H1.2	การนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการตัดสินใจมีผลต่อกระบวนการตัดสินใจทางบัญชี	Multiple Linear Regression	ยอมรับ
H1.3	ความพร้อมด้านข้อมูลมีผลต่อกระบวนการตัดสินใจทางบัญชี	Multiple Linear Regression	ยอมรับ

หมายเหตุ: พิจารณาผลการทดสอบที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และ .01 และตีความผลจากค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (B)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยจากการศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 150 คน สามารถสรุปสาระสำคัญตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

ประการแรก ระดับการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ขององค์กรธุรกิจโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะมิติการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการตัดสินใจซึ่งมีระดับสูงที่สุด สะท้อนให้เห็นว่าองค์กรให้ความสำคัญกับการใช้ข้อมูลเชิงวิเคราะห์ในการสนับสนุนการตัดสินใจทางบัญชี

ประการที่สอง กระบวนการตัดสินใจทางบัญชีขององค์กรอยู่ในระดับสูงมากในทุกมิติ โดยเฉพาะด้านความรอบคอบและความโปร่งใส แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการบริหารจัดการที่ยึดหลักข้อมูลความเป็นระบบ และการตรวจสอบได้

ประการที่สาม ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณพบว่า การใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล การนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการตัดสินใจ และความพร้อมด้านข้อมูล มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจทางบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยตัวแปรทั้งหมดมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเป็นบวก ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน และการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการตัดสินใจเป็นตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยสูงที่สุด

โดยสรุป ผลการวิจัยยืนยันว่าการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่มีบทบาทสำคัญในการยกระดับคุณภาพของกระบวนการตัดสินใจทางบัญชีในองค์กรธุรกิจ และสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ทั้งหมด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่ได้ สามารถนำมาอภิปรายและเชื่อมโยงกับแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่ออธิบายความหมายและนัยสำคัญของข้อค้นพบได้ดังต่อไปนี้

ประเด็นแรก ผลการศึกษาพบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่มีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจทางบัญชีในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล โดยผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณแสดงให้เห็นว่า การใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล การนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการตัดสินใจ และความพร้อมด้านข้อมูล มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจทางบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดการใช้ประโยชน์ของข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ (Decision Usefulness Theory) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Li et al. (2022) และ Chatterjee et al. (2023) ที่พบว่าการใช้การวิเคราะห์ข้อมูลช่วยเพิ่มคุณภาพของการตัดสินใจและลดความไม่แน่นอนในกระบวนการตัดสินใจขององค์กร

ประเด็นที่สอง องค์กรธุรกิจมีระดับการใช้การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ในระดับสูง โดยเฉพาะการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการตัดสินใจ ซึ่งสะท้อนถึงความสามารถในการประยุกต์ใช้ข้อมูลเชิงวิเคราะห์ในทางปฏิบัติจริง ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดความสามารถด้านการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Lem (2024) ที่ชี้ว่าองค์กรที่มีความสามารถด้านการวิเคราะห์ข้อมูลจะสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ประเด็นที่สาม กระบวนการตัดสินใจทางบัญชีอยู่ในระดับสูงมากในทุกมิติ โดยเฉพาะด้านความรอบคอบและความโปร่งใส ซึ่งสามารถอธิบายได้ด้วยแนวคิดการประมวลผลข้อมูลขององค์กร (Information Processing Theory) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chatterjee et al. (2023) ที่พบว่า การใช้ข้อมูลเชิงวิเคราะห์ช่วยสนับสนุนการตัดสินใจที่มีความเป็นระบบและมีความโปร่งใสมากขึ้น

นอกจากนี้ การนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการตัดสินใจมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยสูงที่สุด แสดงให้เห็นว่า การใช้ข้อมูลเชิงวิเคราะห์ในทางปฏิบัติมีความสัมพันธ์กับกระบวนการตัดสินใจมากกว่าการมีเครื่องมือหรือโครงสร้างพื้นฐานเพียงอย่างเดียว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Li et al. (2022) ที่ชี้ว่าการนำข้อมูลไปใช้จริงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการตัดสินใจ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลวิจัยไปใช้

องค์กรธุรกิจควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาความสามารถในการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจอย่างเป็นรูปธรรม ควบคู่กับการพัฒนาทักษะการตีความข้อมูลของบุคลากรทางบัญชี รวมถึงการจัดการข้อมูลให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน และเข้าถึงได้ง่าย เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในอนาคต

งานวิจัยในอนาคตอาจขยายขอบเขตกลุ่มตัวอย่างให้หลากหลายมากขึ้น หรือใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอาศัยความน่าจะเป็นเพื่อเพิ่มความสามารถในการอ้างอิงผล นอกจากนี้ อาจศึกษาปัจจัยอื่นเพิ่มเติม เช่น ความสามารถด้านดิจิทัลของบุคลากร หรือวัฒนธรรมองค์กร เพื่ออธิบายกระบวนการตัดสินใจทางบัญชีได้อย่างครอบคลุมยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- Beaver, W. H. (1998). *Financial reporting: An accounting revolution* (3rd ed.). Prentice Hall.
- Chatterjee, S., Rana, N. P., Dwivedi, Y. K., & Baabdullah, A. M. (2023). Big data analytics and firm performance: The roles of dynamic capabilities and decision-making effectiveness. *Information Systems Frontiers*, 25(2), 689–705.
- Electronic Transactions Development Agency. (2023). *SME Digital Maturity Survey 2023*. ETDA. <https://www.etcha.or.th/th/Use>
- Galbraith, J. R. (1974). Organization design: An information processing view. *Interfaces*, 4(3), 28–36.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2019). *Multivariate data analysis* (8th ed.). Cengage.
- Lem, M. (2024). Data analytics strategy and internal information quality: Implications for accounting decision-making. *Journal of Accounting and Organizational Change*, 20(1), 45–63.
- Li, Y., Zhang, M., & Chen, H. (2022). Big data analytics capability and firm decision-making performance: Evidence from digital transformation contexts. *Technological Forecasting and Social Change*, 179, 121633
- Nunnally, J. C. (1978). *Psychometric theory* (2nd ed.). McGraw-Hill.

Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1976). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. *Dutch Journal of Educational Research*, 2, 49–60.